

FÖLDMŰVELÉSÜGYI
MINISZTERIUM

Az agrárágazat aktuális kérdései

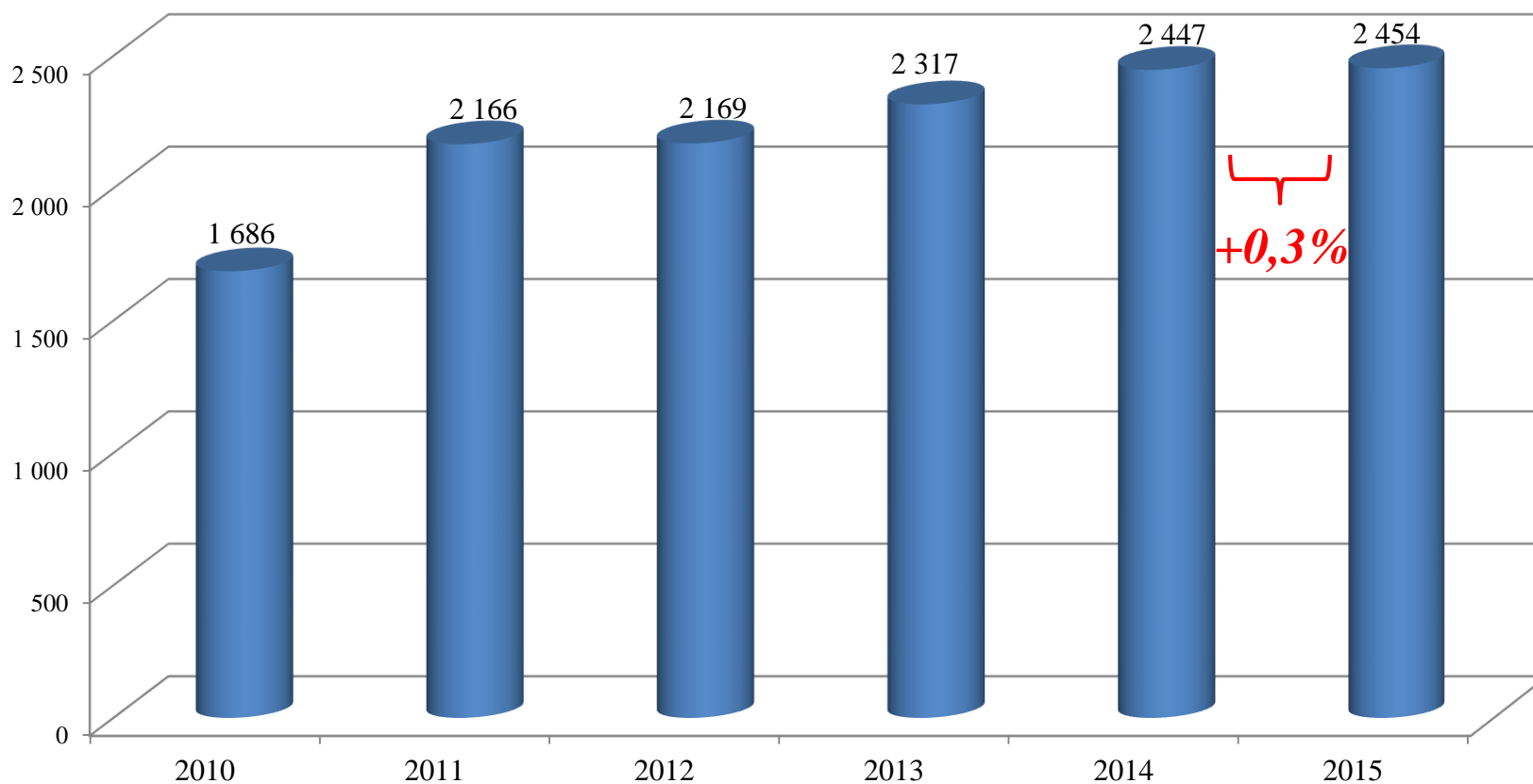
Helyzetkép

	2013	2014	2015	2016. I-II.	2016	2017
GDP növekedés (%)	2,1	4,0	3,1	1,9	2,5	3,1
Mezőgazdaság bruttó hozzáadott értékének volumenváltozása (%)	14,7	17,0	-5,1	10,8	?	
A mezőgazdaság hozzájárulása a GDP növekedéshez (százalékpont)	0,6	0,7	-0,2	0,3	?	
Mezőgazdaság részesedése a hozzáadott értékből folyó áron (%)	4,6	4,7	4,1	3,2		

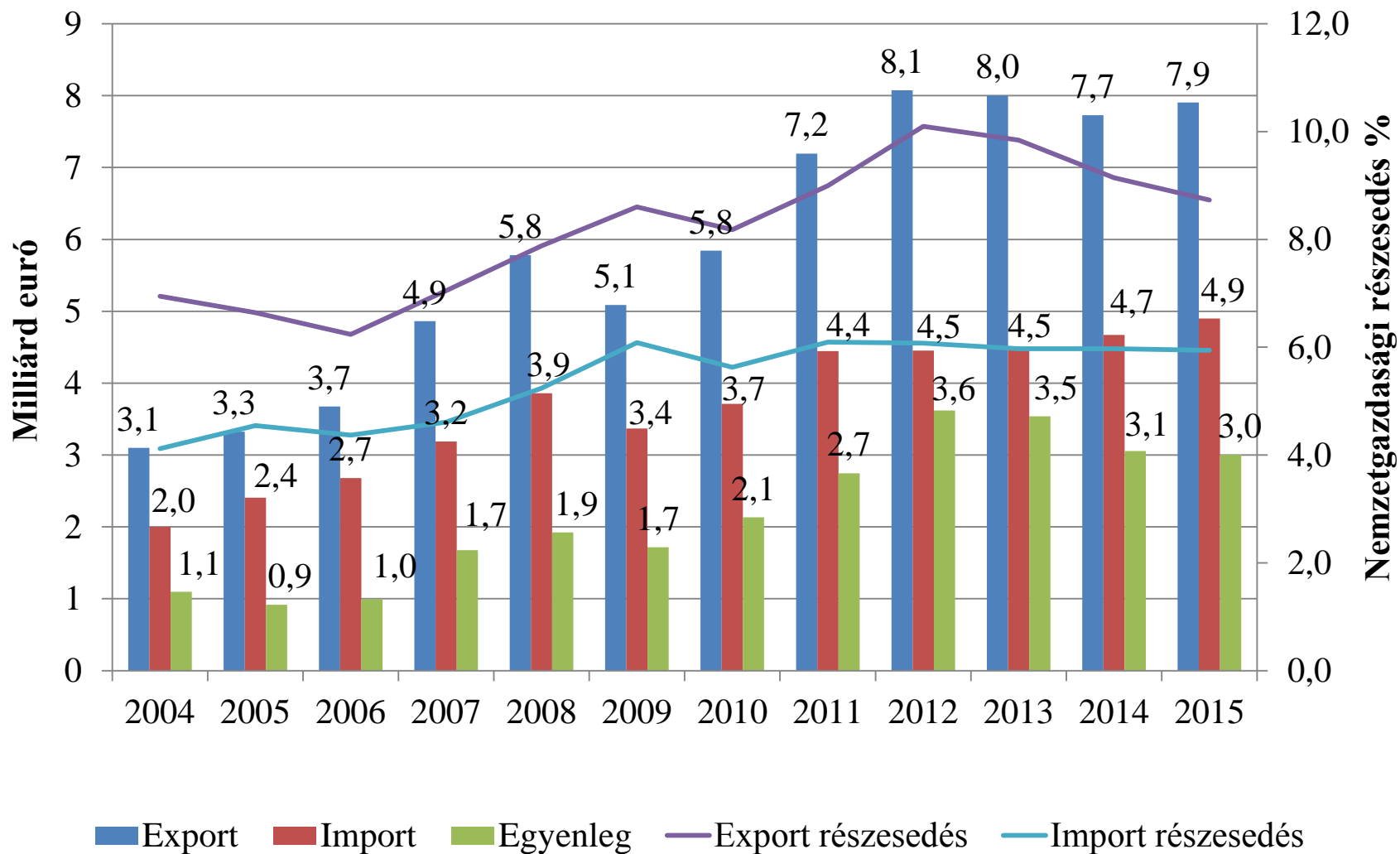
A mezőgazdaság kibocsátásának alakulása folyó alapáron (milliárd Ft)

+45,5%

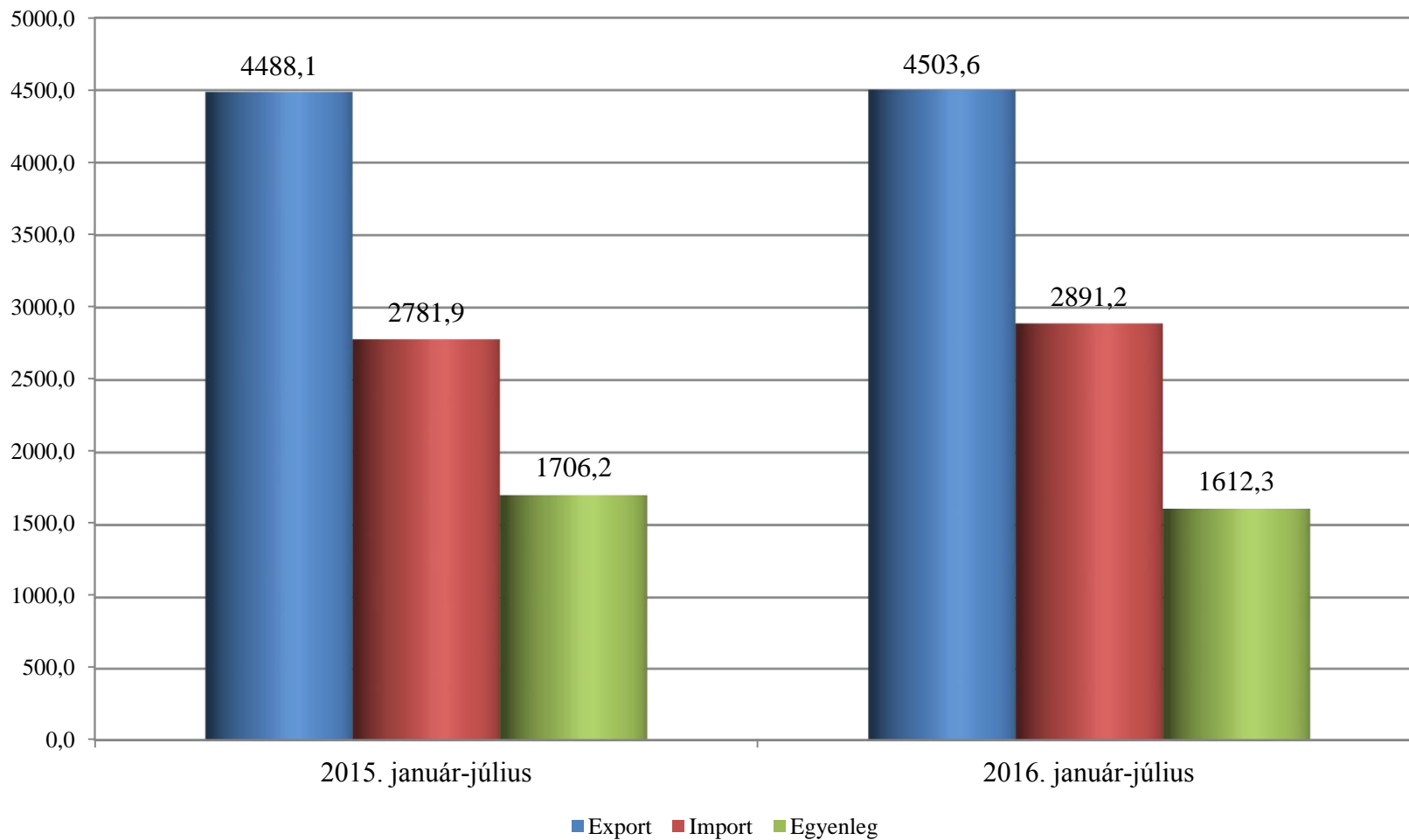

Agrár-külkereskedelem alakulása (milliárd euró)

Az agrár-külkereskedelem alakulása 2016. január-júliusban

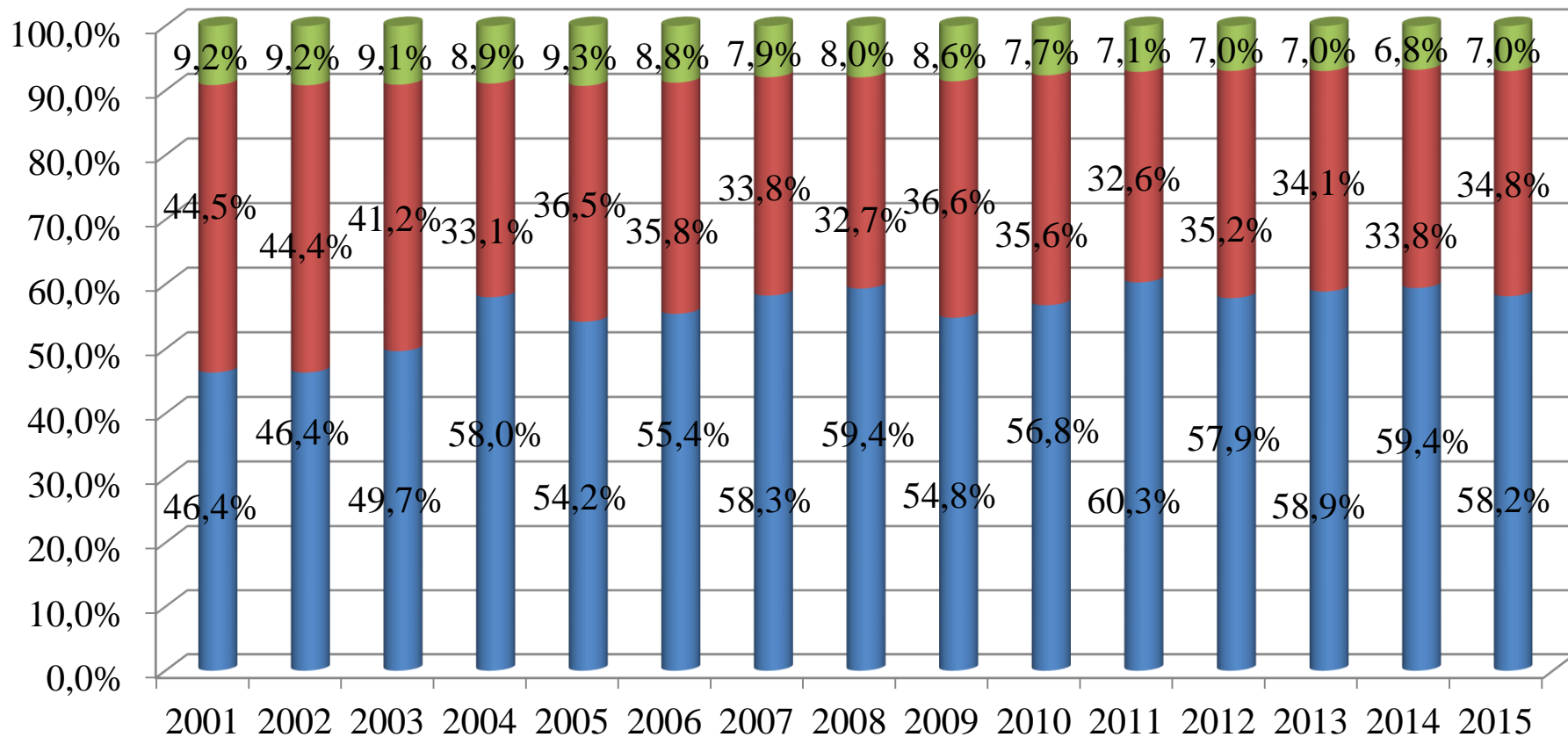

Agrártermékek részesedése a nemzetgazdaság külkereskedelmi forgalmából (%)

	2010. év	2014. év	2015. év	2016. 1-7. hó
Export	9,8	9,1	8,7	8,4
Import	6,0	6,0	5,9	6,1
Egyenleg	54,0	48,7	37,0	26,7

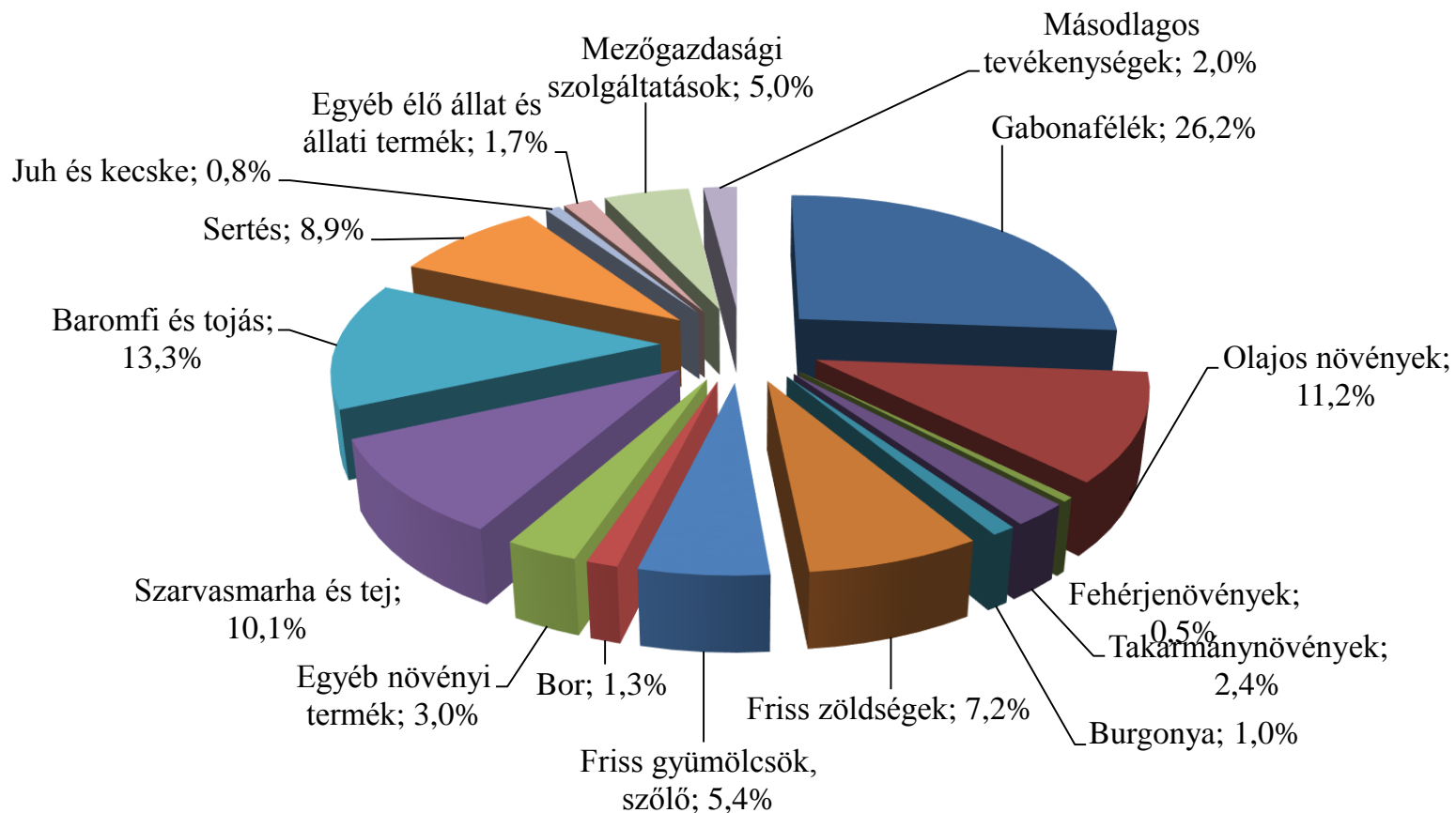
A mezőgazdasági termelés szerkezete

■ Mezőgazdasági szolgáltatások, és másodlagos tevékenységek ■ Állattenyésztés ■ Növénytermesztés

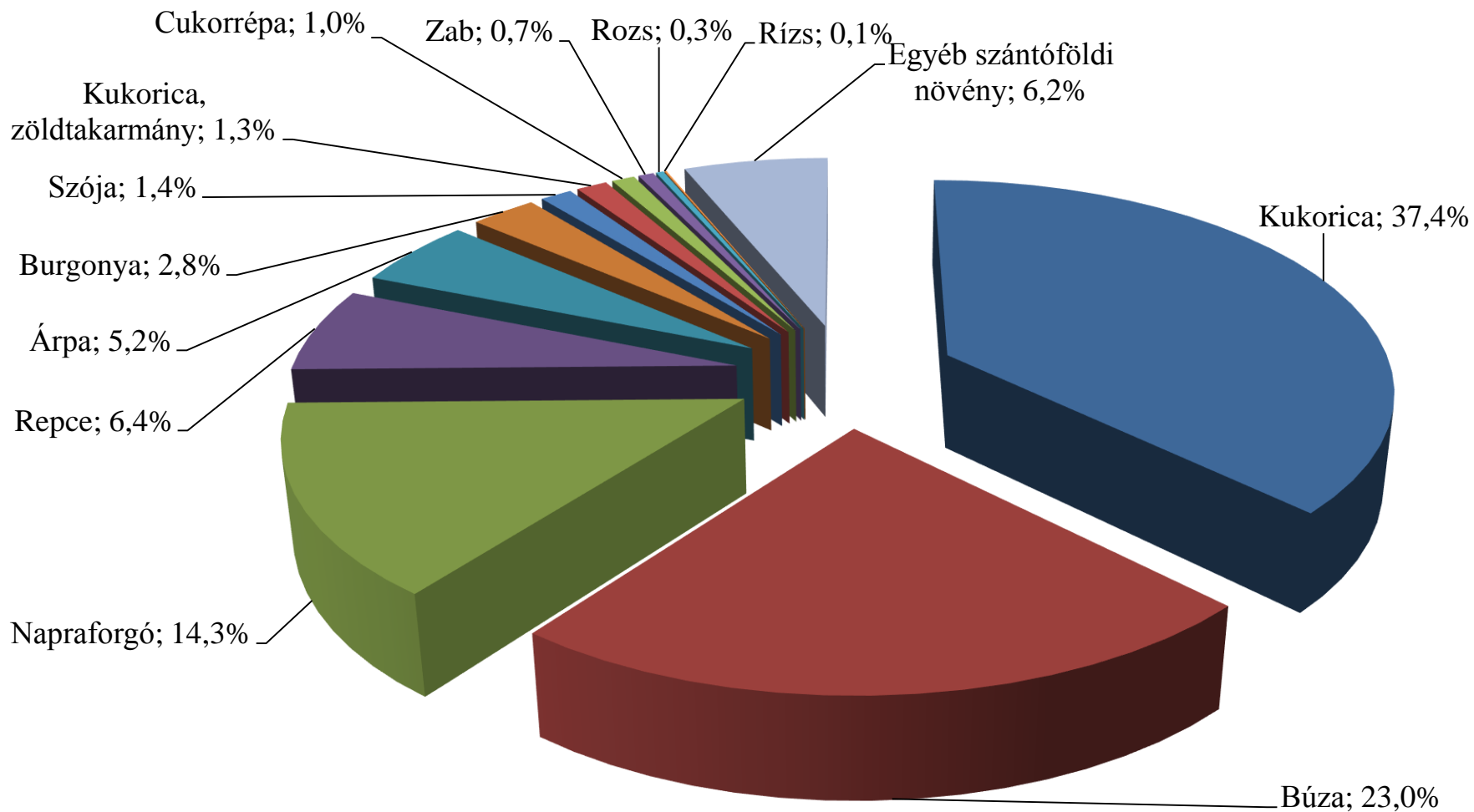

A mezőgazdasági termelés szerkezete 2015-ben

A szántóföldi növénytermesztés szerkezete

Betakarítási adatok

Növényfaj	Betakarított terület			Termésmennyiség			Hozam		
	2016-ban (ezer hektár)	2015-hez viszonyítva (%)	2011-2015- hez viszonyítva (%)	2016-ban (ezer tonna)	2015-hez viszonyítva (%)	2011-2015- hez viszonyítva (%)	2016- ban (t/ha)	2015-hez viszonyítva (%)	2011-2015- hez viszonyítva (%)
Őszi búza	1040,0	+1,1	-1,5	5592,0	+4,9	+17,6	5,4	+3,9	+19,6
Árpa	313,0	+5,6	+13,0	1608,0	+14,2	+40,4	5,1	+8,0	+24,2
Tritikálé	114,0	-10,4	-1,7	472,0	-6,0	+10,4	4,1	+4,8	+12,5
Rozs	27,0	-29,2	-23,5	81,0	-22,3	-12,7	3,0	+9,4	+14,0
Repce	254,1	+23,0	+23,0	809,1	+56,6	+46,6	3,2	+27,4	+17,8

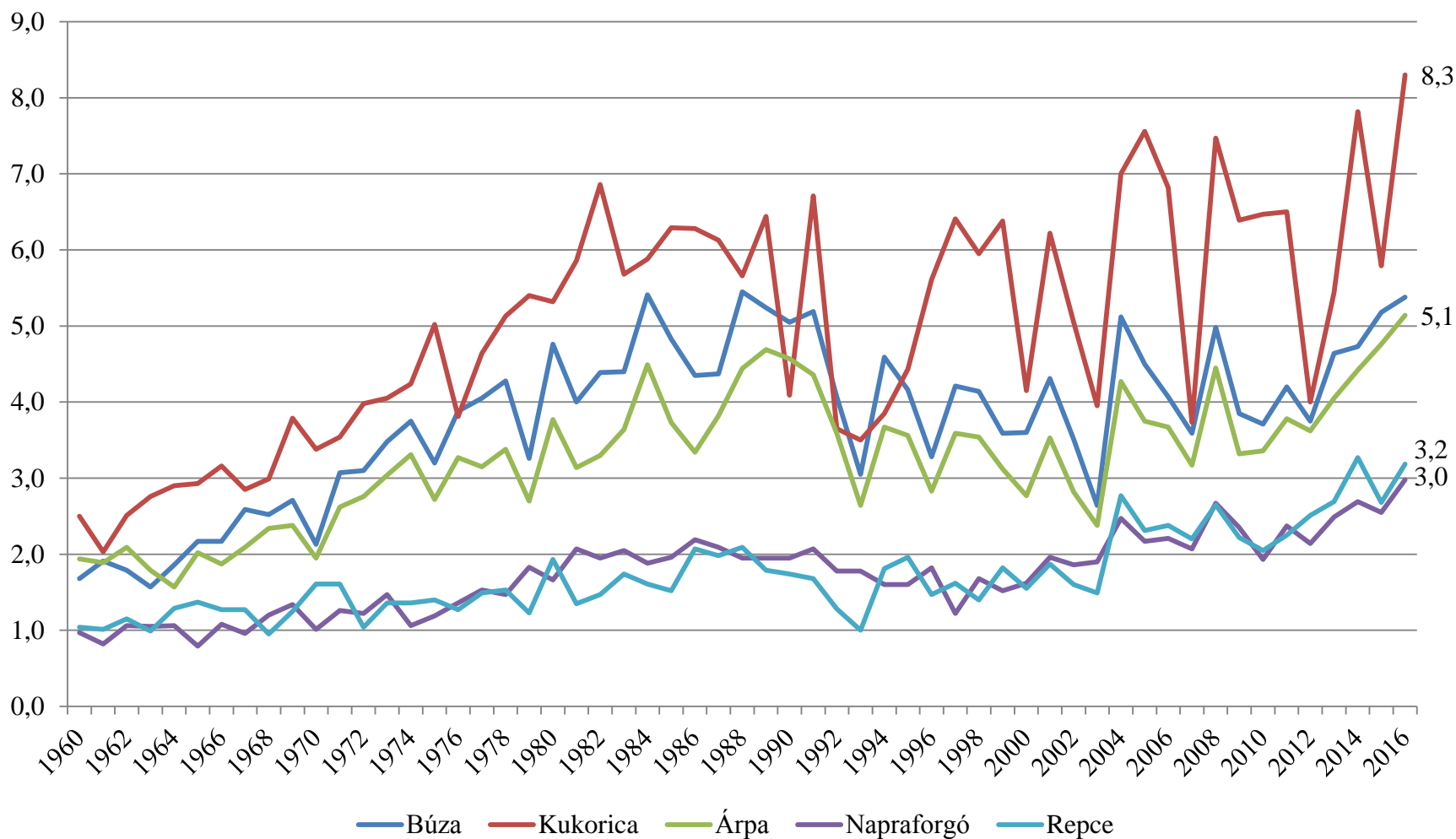

Őszi betakarítás várható eredményei*

	Betakarított terület			Termésmennyiség			Hozam		
Növényfaj	2016-ban (ezer hektár)	2015-hez viszonyítva (%)	2011-2015- hez viszonyítva (%)	2016-ban (ezer tonna)	2015- hez viszonyít va (%)	2011- 2015-hez viszonyít va (%)	2016- ban (t/ha)	2015-hez viszonyítva (%)	2011-2015- hez viszonyítva (%)
Kukorica	1054,2	-8	-12,2	8759,3	32,1	23,5	8,3	43,5	40,6
Napraforgó	630,8	3,1	5,2	1879,4	20,7	28,2	3,0	16,8	21,7
Szója	61,3	-14,9	28,1	181,0	24,1	80,0	3,0	45,5	39,9
Burgonya	10,2	-45,6	-52,3	278,0	-38,5	-47,6	27,2	20,9	17,3
Cukorrépa	15,7	1,2	-6,2	1006,5	10,5	6,9	64,1	9,2	12,8

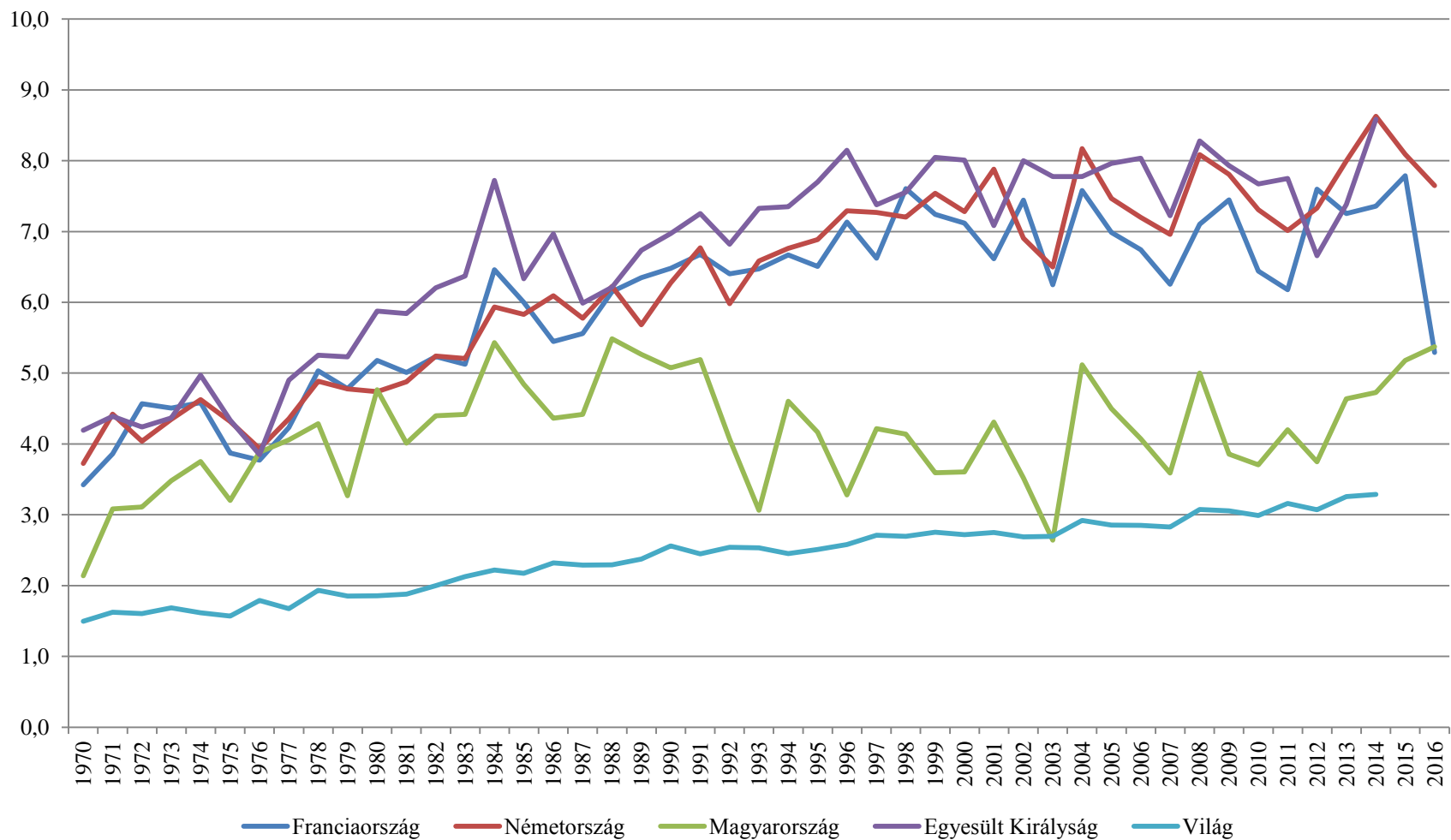
A főbb szántóföldi növények hozama (t/ha)

FÖLDMŰVELÉSÜGYI
MINISZTERIUM

Fejlett európai búzatermelő országok, Magyarország és a világ hozama (t/ha)

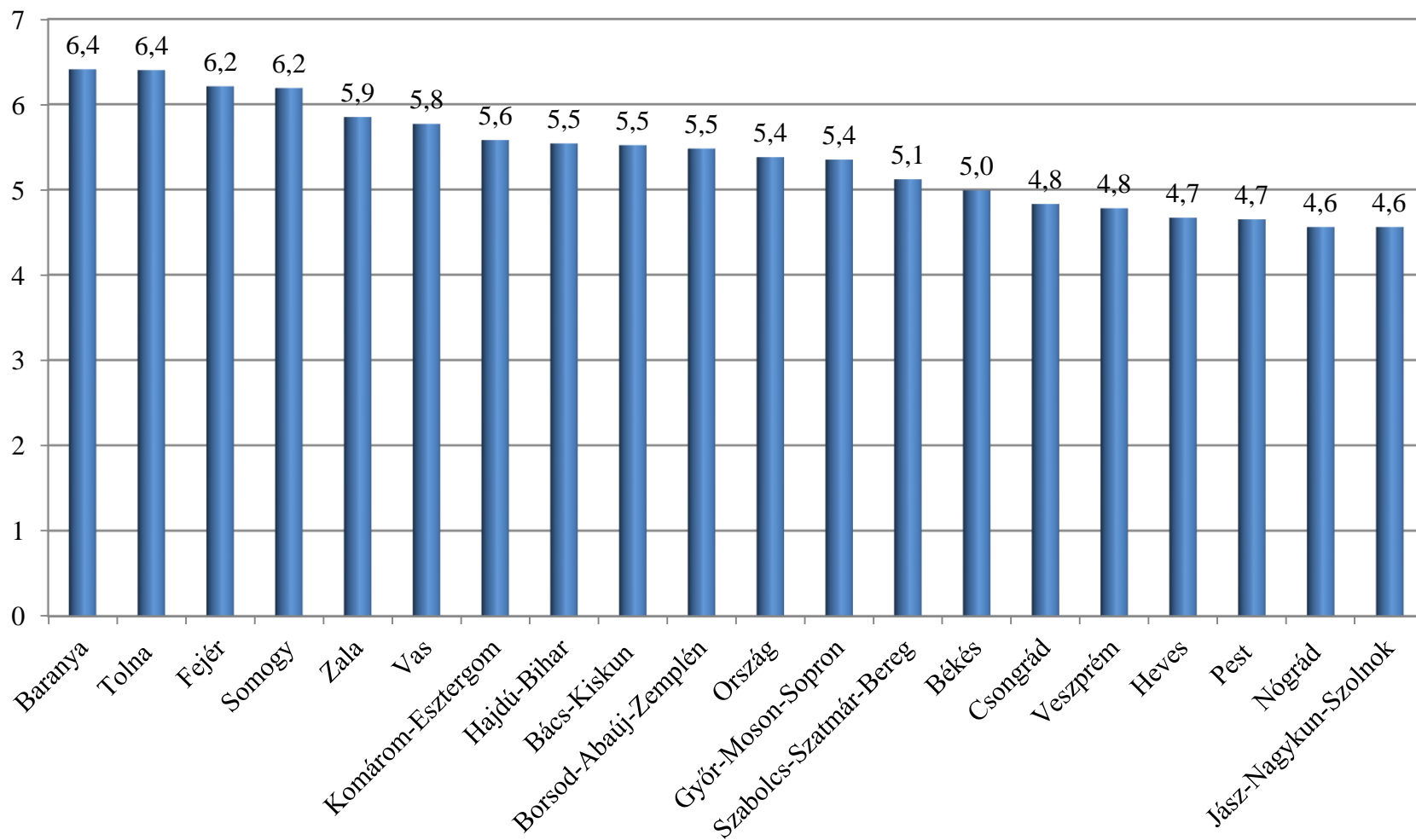

Betakarítási eredmények

- A búza hozama (5,4 t/ha) 1988-óta nem volt ilyen magas, de a júliusi esők miatt minőségi problémák
- Az árpa hozama (5,1 t/ha) történelmi rekord
- A kukorica eddigi hozama (8,1 t/ha) történelmi rekord
- A napraforgó várható hozama (3 t/ha) és termésmennyisége (1878,8 ezer tonna) is rekord, Magyarország az EU legnagyobb napraforgó termelője 2016-ban
- A szója várható hozama (3 t/ha) és termésmennyisége (181,9 ezer tonna) sem volt ilyen magas, mint 2016-ban

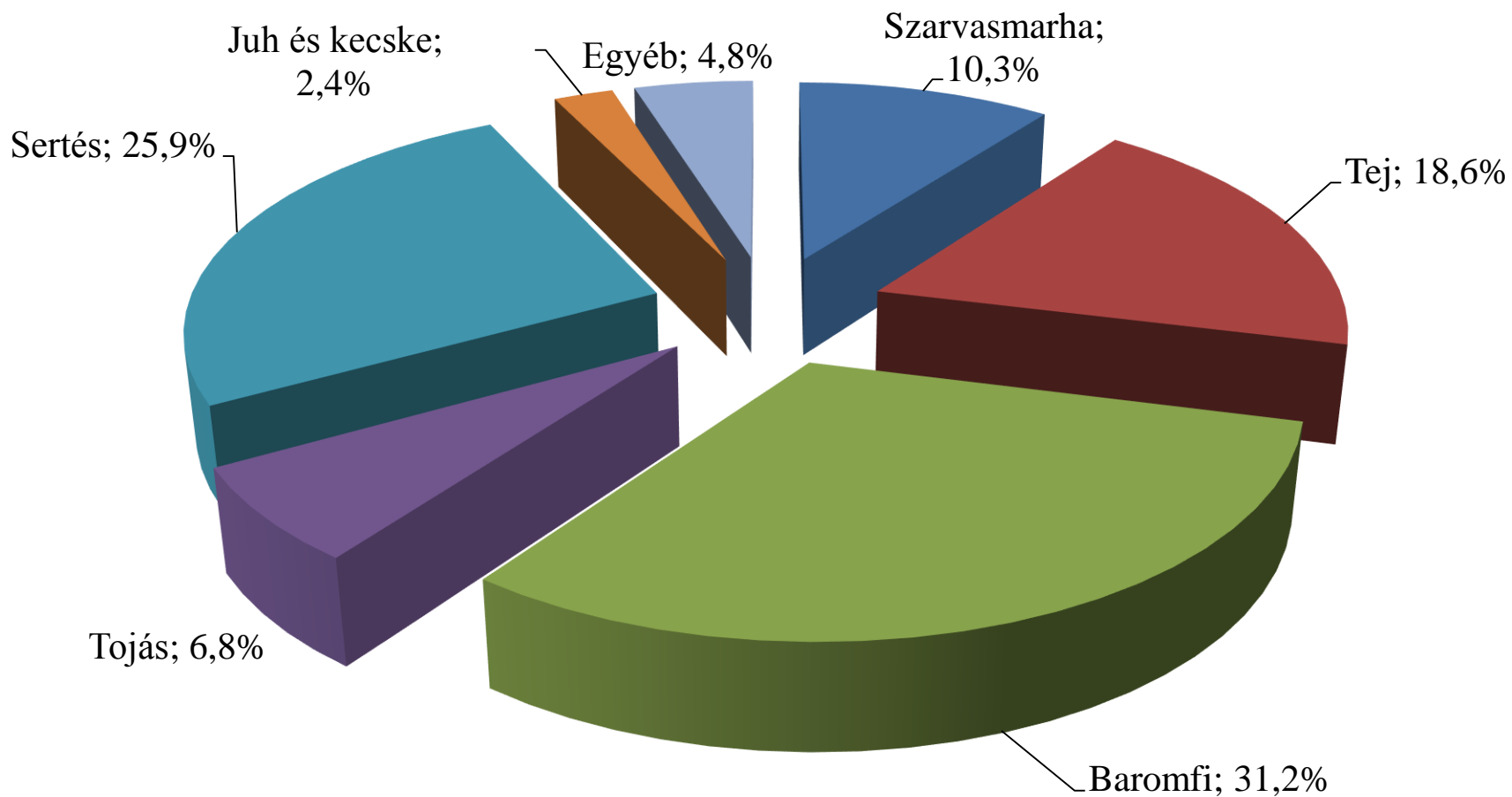

A búza hozama megyénként (t/ha)

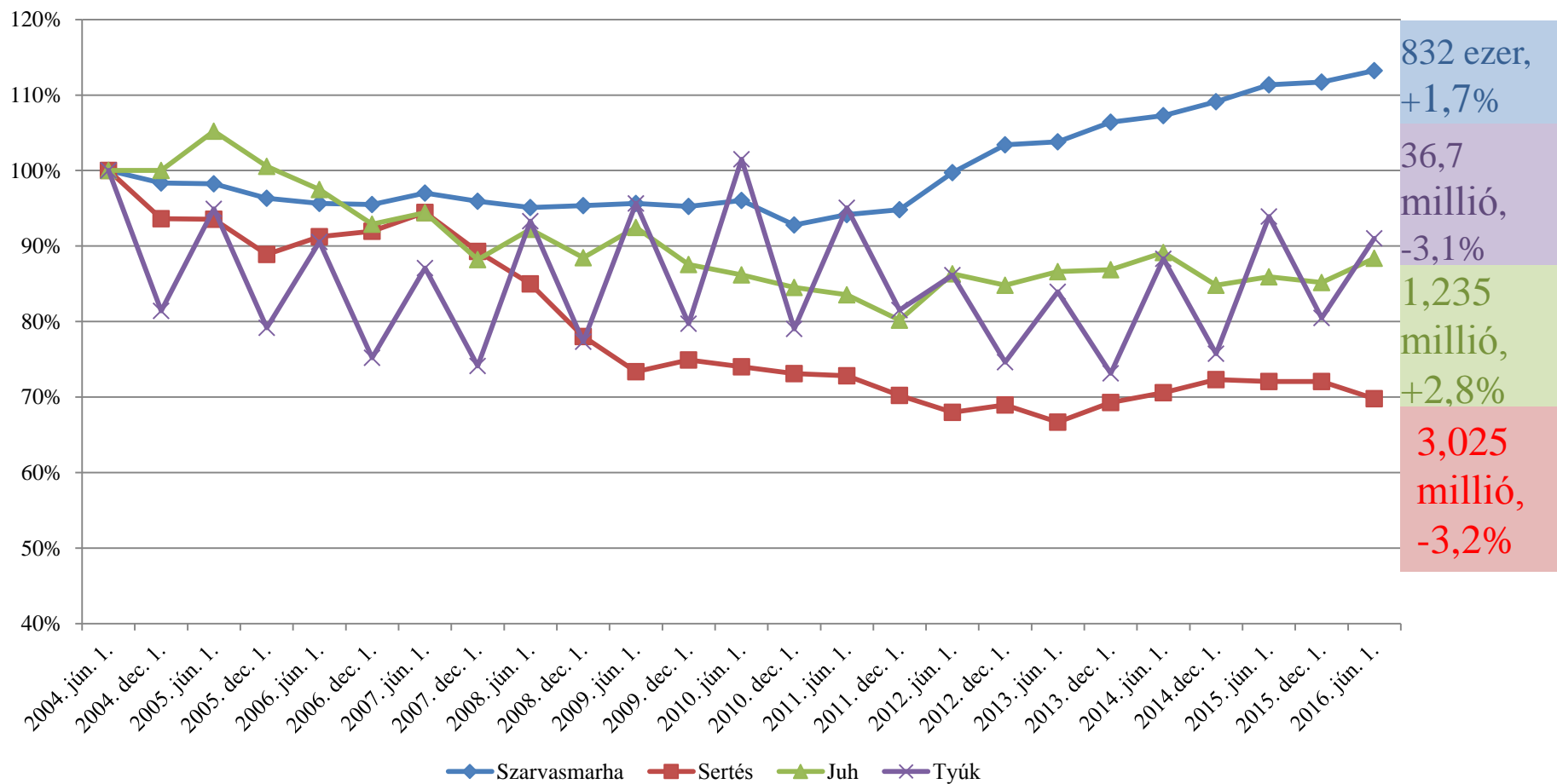

Az állattenyésztés kibocsátásának szerkezete 2015-ben

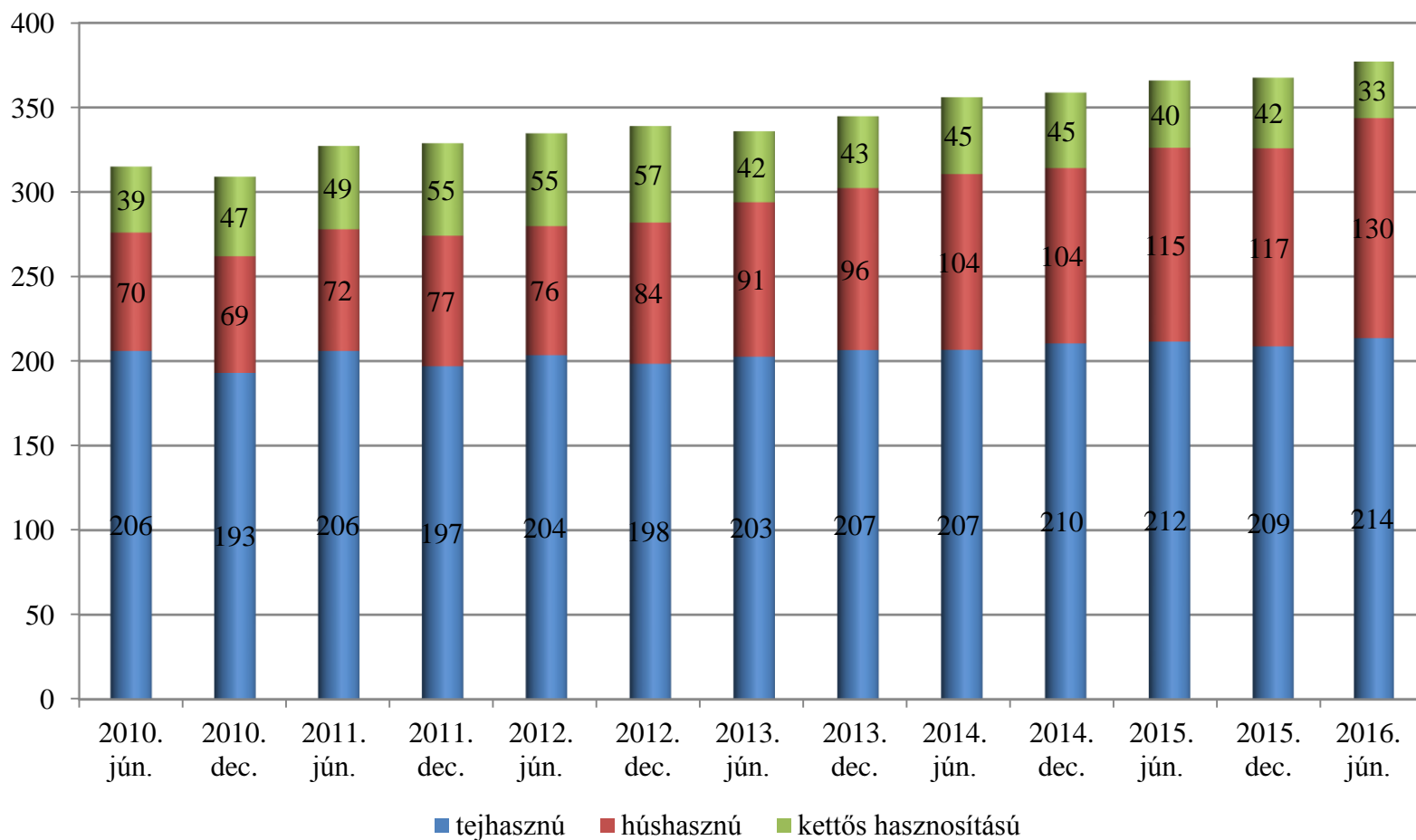

Állatállományok alakulása 2004-2016 (2004=100%) és 2016 jún. (darab), 2015-2016 közötti változás (%)

A tehénállomány alakulása hasznosítási irány szerint (ezer db)

Élő állat vágások a hazai vágóhidakon

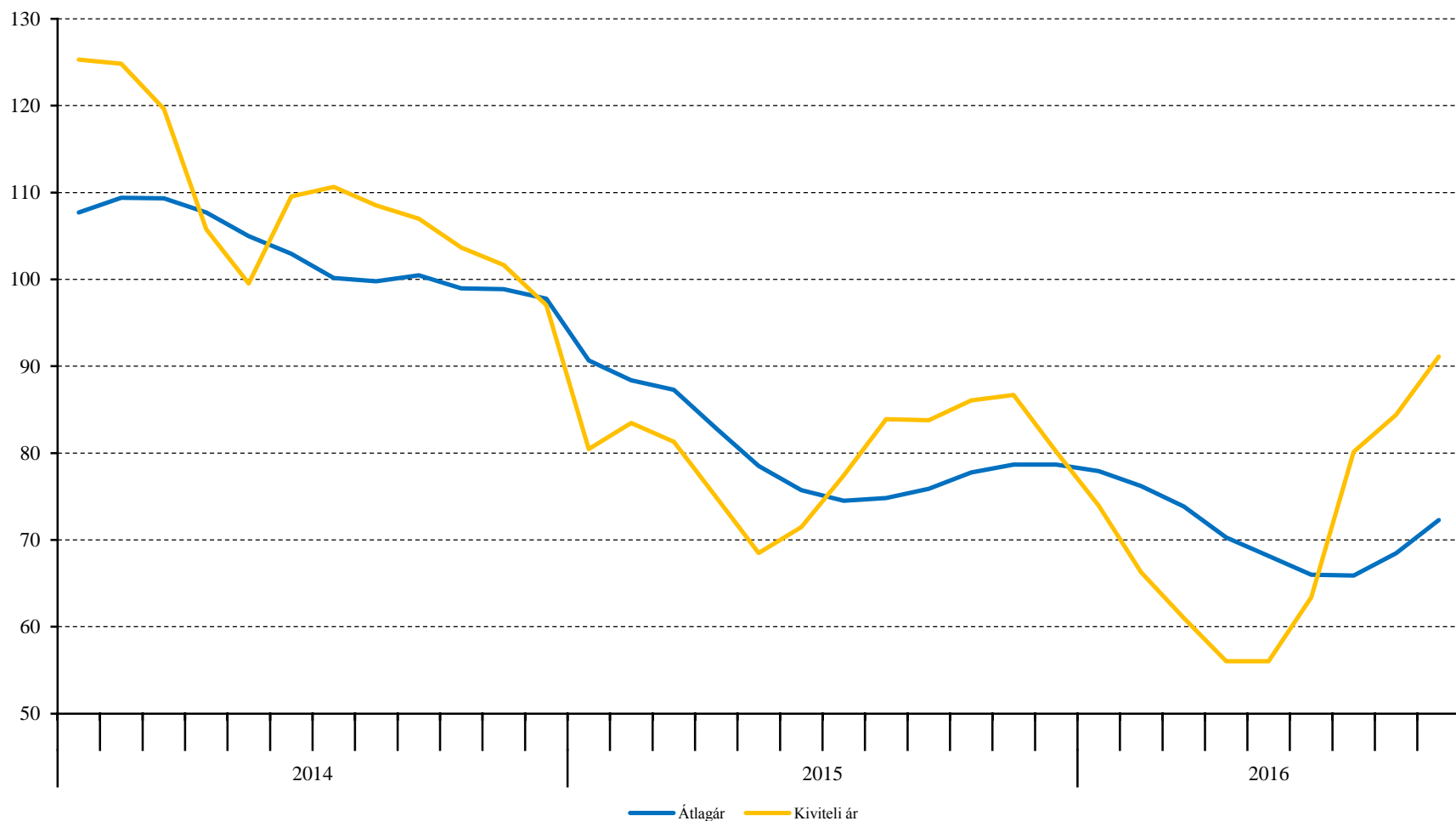
Megnevezés	2016. I–VIII. hó			Különbség élősúlyban 2015. I–VIII. hónapjához viszonyítva	
	darab	élősúly	vágósúly	tonna	%
		tonna			%
Szarvasmarha	69 964	35 688	18 344	+2 656	+8,0
Sertés	3 038 538	348 158	281 861	+17 443	+5,3
Juh	22 193	801	358	+260	+48,2
Baromfi	139 966 333	428 145	335 861	+35 864	+9,1
ebből csirke	110 681 818	266 726	210 336	+22 472	+9,2
Liba	3 431 507	20 894	15 432	+4 009	+23,7
Kacsa	19 358 142	67 947	52 851	+3 701	+5,8
Pulyka	4 829 863	68 679	54 227	+5 434	+8,6

A tejpiac helyzete

- A tejpiacon pozitívak a kilátások
- A tejfelvásárlás a csökkenő árak ellenére enyhén nőtt, 2016. január-augusztusban 1053,4 ezer tonna volt (+0,8%)
- A bővülő nemzetközi keresletnek és az EU tejtermelése mérsékelt növekedésének köszönhetően javult a piaci helyzet
- A kiviteli ár növekedésének köszönhetően augusztusban és szeptemberben emelkedett a hazai termelői ár is
- A tej termelői ára szeptemberben 72,3 Ft/kg volt, egy hónap alatt 5,6 százalékot növekedett
- A kiviteli ár az elmúlt hónapokban dinamikusan bővült, szeptemberben 91,1 Ft/kg volt, egy hónap alatt 8,0 százalékkal, bővült

A tej termelői és kiviteli árának alakulása (Ft/kg)

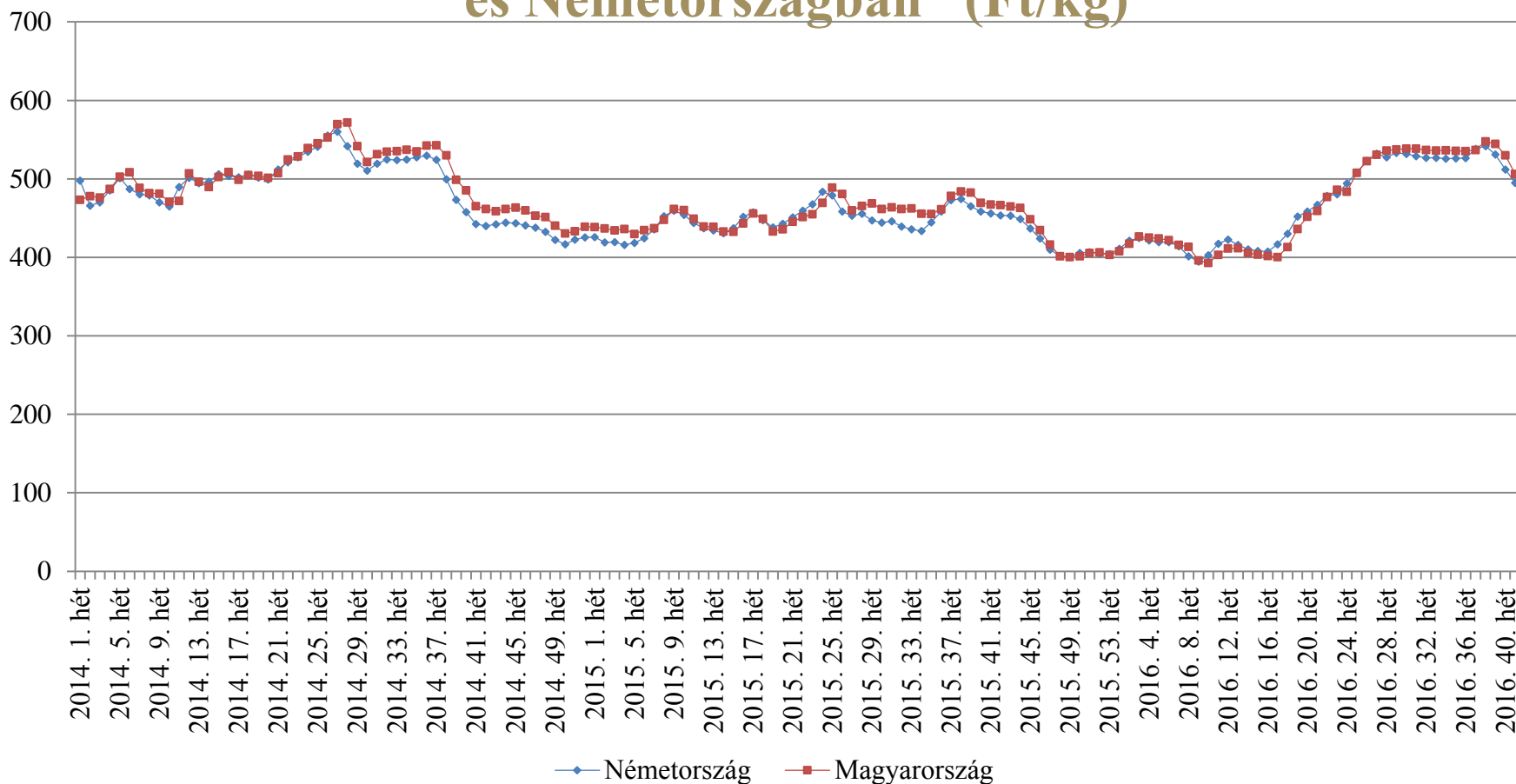

A sertés piac helyzete

- A sertés piacon a stabilizáció jelei mutatkoznak
- Az Európai Unióban a termelői árak, elsősorban a dinamikusan bővülő kelet ázsiai (Kína, Hong Kong, Japán) exportnak és az emelkedő belső keresletnek köszönhetően április közepén növekedni kezdtek
- Magyarországon öt hónap alatt egyharmaddal növekedtek a termelői árak
- Az élő sertés termelői ára élősúlyban 2016. október elején 410 Ft/kg volt, amely már nyereséges termelést tesz lehetővé

Az „E” kereskedelmi osztályba tartozó sertés heti vágóhídi belépési árának alakulása hasított hideg súlyban Magyarországon és Németországban* (Ft/kg)

Támogatási rendszer alakulása 2015-2020

Az agrár és vidékfejlesztési támogatások jelenlegi rendszere Magyarországon

- **Közös Agrárpolitika I. pillér** (8,9 milliárd euró)
 - közvetlen támogatások (uniós forrás) (FM)
 - piaci intézkedések (uniós forrás) (FM)
- **Közös Agrárpolitika II. pillér** (4,1 milliárd euró)
 - vidékfejlesztés (uniós és nemzeti forrás)
(Miniszterelnökség)
- + **Nemzeti támogatási jogcímek** (nemzeti forrás)
(FM, NGM)

Agrártámogatások (millió forint)

	2014. évi	2015. évi	2016. évi	2017. évi
Nemzeti támogatások*	65 981,0	95 017,4	91 980,3	94 981,3
ebből Folyó kiadások és jövedelem támogatások (2017-től Nemzeti Agrártámogatások)**	49 245,0	77 731,2	75 471,0	77 597,0
EU által közvetlenül térített támogatások***	397 791,1	395 777,2	395 915,2	395 728,8

*Nemzeti támogatások + Tanyafejlesztési Program + osztatlan földtulajdon kimérésének költségei

** 2015-ben 2.573,2 millió forint többletforrás (2.329,9 millió Ft a dohányágazat, 243,3 millió Ft a kényelv elleni vakcinázás támogatására, új keret maradvánnyal 80.459,7 millió forint. 2016-ban a tejsavó kezelésére 11,44 Mrd forint többletforrás került jóváhagyásra, ami a költségvetési tv. módosításával nyár folyamán kerül be az FM költségvetésébe: új keret 87.029,6 millió forint

*** Éves költségvetés készítésekor alkalmazott tervezési árfolyammal számolva

EU Közvetlen támogatások

Egységes kérelem – 2016 eredmények

- 32 jogcím
- 4 985 204 hektár (előző évi 99%-a)
- 176 961 db kérelem (előző évi 99%-a)

A 2017. évi egységes kérelem Termeléshez kötött támogatások változásai

Tejhasznú tehén: csak a március 31-ei állapot számít a jogosult egyedek meghatározásánál (ekkor legalább egyszer ellett és betöltötte a 23 hónapot).

Rizs: legalább 2,5 t/ha hozamot kell igazolni.

Zöldség: a zöldségnek minősülő fűszernövények támogathatóak; kizárásra kerül az olajretek; módosuló vetőmagnormák; az olajtök külön borítékba kerül.

Ipari zöldségek: új kultúra burgonya; módosul a spenót és a borsó vetőmagnormája.

Gyümölcsök: 2 alboríték kerül kialakításra (extenzív-tradicionális és új elemként az intenzív); életkor módosítás a szelídgesztenyénél; új kultúrák.

Szemes és szálas fehérje: módosuló vetőmagnormák.

A 2017. évi egységes kérelem Zöldítés változásai

Zöldítés:

- **Bővül az ökológiai jelentőségű másodvetésben vethető fajok listája.**
- **Az ökológiai jelentőségű másodvetésre egy fenntartási időszakot írunk elő (60 nap).**
- **A nitrogénmegkötő növények esetében a közönséges vagy veteménybab termesztési idejét a hazánkban alkalmazott termesztési technológiához igazítjuk.**
- **A spárga zöldítési szempontból állandó kultúrának minősül.**

Sárga lapos rendszer:

Csekély mértékű túligénylésnél csökkentett (50%-os) szankció.

EMVA támogatások

Megjelent VP pályázati felhívások

Pályázat neve	Pályázati keret Mrd Ft	Meghirdetve
Agrár-környezetgazdálkodási kifizetés	157	2015. október
Ökológiai gazdálkodásra történő áttérés, ökológiai gazdálkodás fenntartása	51,6	2015. október
Mezőgazdasági termékek értéknövelése és erőforrás- hatékonyságának elősegítése a feldolgozásban	151	2015. december
A védett őshonos és veszélyeztetett mezőgazdasági állatfajták genetikai állományának in situ megőrzése	14	2015. december
Ritka és veszélyeztetett növényfajták genetikai erőforrásainak és mikroorganizmusok ex situ megőrzése	3,8	2015. december
Kertészet korszerűsítése – gyógy- és fűszernövény termesztés fejlesztése	3	2016. február
Kertészet korszerűsítése – gombaházak - hűtőházak létrehozására, meglévő gombaházak - hűtőházak korszerűsítése	22	2016. február
Kertészet korszerűsítése- üveg- és fóliaházak létesítése, energiahatékonyságának növelése geotermikus energia felhasználásának lehetőségével	22,5	2016. február
Kertészet korszerűsítése - ültetvénytelepítés támogatására öntözés kialakításának lehetőségével	19	2016. február

Megjelent VP pályázati felhívások

Pályázat neve	Pályázati keret Mrd Ft	Kedvezményezettek	Meghirdetve
Baromfitartó telepek korszerűsítése	20	baromfitartó mg-i vállalkozások (mezőgazdasági termelő,mezőgazdasági termelők egy csoportja,fiatal mezőgazdasági termelő)	2016. március
Szarvasmarhatartó telepek korszerűsítése	20	szarvasmarha tartó mg-i vállalkozások (mezőgazdasági termelő,mezőgazdasági termelők egy csoportja,fiatal mezőgazdasági termelő)	2016. március
Sertéstartó telepek korszerűsítése	20	sertéstartó mg-i vállalkozások (mezőgazdasági termelő,mezőgazdasági termelők egy csoportja,fiatal mezőgazdasági termelő)	2016. március
Juh és kecsketartó telepek korszerűsítése	4,00	juh,kecsketartó mg-i vállalkozások (mezőgazdasági termelő,mezőgazdasági termelők egy csoportja,fiatal mezőgazdasági termelő)	2016. március
Állattartó telepek korszerűsítése	6,00	állattartó mg-i vállalkozások (mezőgazdasági termelő,mezőgazdasági termelők egy csoportja,fiatal mezőgazdasági termelő)	2016. március
Kisméretű terményszárító és - tisztító korszerűsítése, kisméretű terménytároló építése, korszerűsítése	19,7	mg-i vállalkozások (mezőgazdasági termelő,mezőgazdasági termelők egy csoportja,fiatal mezőgazdasági termelő)	2016. június

A közeljövőben megjelenő VP pályázati felhívások

Pályázat neve	Pályázati keret Mrd Ft	Tervezett meghirdetés
A fiatal mezőgazdasági termelők számára nyújtott induló támogatás	37,75	2016. szeptember
Jégesőkár, mezőgazdasági esőkár és tavaszi fagykár megelőzésére szolgáló beruházások támogatása	1,8	2016. július
Kertészet korszerűsítése- kertészeti gépbszerzés támogatása	10	2016. június
Mezőgazdasági termelők EU-s és nemzeti minőségrendszerhez történő csatlakozásának támogatása	7,97	2016. június
Éghajlatváltozáshoz kapcsolódó és időjárási kockázatok megelőzését szolgáló beruházások támogatása	4,72	2016. június

Egyéb intézkedések

Agrárkár-enyhítés 2016. év

- **73,7 ezer termelő tag** (kötelezően: 64,5 ezer, önkéntesen: 9,2 ezer)
- **3,71 millió hektár** (ebből 93,5% szántó; 3,5% ültetvény; 3% szántóföldi zöldség)
- 4,19 Mrd Ft termelői hozzájárulás + legalább ugyanekkora összegben állami hozzájárulás: **8,49 Mrd Ft.**
- 2016 márciusában **21,7 Mrd Ft** állt rendelkezésre a **Kárenyhítési Alapban** mintegy 3.300 jogosult megsegítésére (jogos igény 6 Mrd Ft => maradványképzés következő évekre).
- 2017 márciusában **24 Mrd Ft** fog rendelkezésre állni
- a rendszert **folyamatosan fejlesztjük** (aszálydefiníció, hozamérték-csökkenés számítása)

Kárbejelentések országosan 2016.10.19-ig

Kártípus	Darab	Hektár
Mezőgazdasági árvízkár	7	97
Aszálykár	64	2.123
Belvízkár	466	17.031
Felhőszakadáskár	174	3.117
Jégesőkár	2.911	48.152
Őszi fagykár	13	170
Tavaszi fagykár	6.531	43.460
Téli fagykár	38	557
Viharkár	703	16.712
Összesen	10.907	131.419

Tavaszi fagygal leginkább érintett megyék, főbb károsodott növények

Megye	Kárbejelentések (db)	Terület (ha)
Szabolcs-Szatmár-Bereg	7 342	15 053
Bács-Kiskun	4 148	8 210
Pest	1 052	3 612
Győr-Moson-Sopron	1 148	2 029
Somogy	1 064	1 974

Növényfajta	Kárbejelentések (db)	Terület (ha)
Alma	6 145	14 510
Szőlő	5 694	8 646
Meggy	1 763	5 351
Szilva	929	2 123
Dió	402	1 834

Jégesővel leginkább érintett megyék, főbb károsodott növények

Megye	Kárbejelentések (db)	Terület (ha)
Szabolcs-Szatmár-Bereg	6 175	17 251
Vas	1 281	7 139
Békés	533	3 696
Veszprém	1 275	3 656
Jász-Nagykun-Szolnok	399	3 307

Növényfajta	Kárbejelentések (db)	Terület (ha)
Kukorica	2 281	9 742
Napraforgó	1 738	8 800
Őszi búza	1 476	7 911
Alma	1 474	3 259
Szőlő	2 101	2 837

Hitelfinanszírozás

I. Agrár Széchenyi Kártya Folyószámlahitel (ASZK):

- **Maximális hitelösszeg már 50 millió Ft**, a hitelösszeg 500 ezer Ft-tól 100 ezer Ft-os lépésközzel meghatározható, a lezárt üzleti évvel nem rendelkező fiatal mezőgazdasági termelők számára adható hitelösszeg pedig 15 millió Ft.
- **A tárgyi biztosíték nélkül felvehető hitel összege 25 millió Ft.**

A hitelhez **az FM évi 4 százalékpontos kamattámogatást és 50%-os kezesi díj támogatást nyújt.** A ténylegesen fizetendő kamat mértéke **jelenleg: 0,9%/év.**

2011 óta összesen több mint 37 Mrd Ft összegű hitelszerződés került megkötésre ASZK Folyószámlahitel formájában, ebből az egyéni gazdaságok hitelei 27 Mrd Ft-ot (72%-os részarány) tettek ki.

II. MFB konstrukciók : 6-7 éves futamidővel, amelyből 3-4 év türelmi idő

MFB Agrár Forgóeszköz Hitelprogram 2020: termelőknek max. 50 millió forint, termeltetőknek max. 500 millió forint hitel

MFB TÉSZ Forgóeszköz Hitelprogram 2020: max. 250 millió forint hitel

A hitelekhez általános esetben **az FM 60%-os kamattámogatást nyújt.** A ténylegesen fizetendő kamat mértéke **jelenleg: 2-2,2%/év.**

Kamat- és költségmentes hitel

2016. évi tavaszi fagykárral és jégesőkárral sújtott településen gazdálkodó, ültetvénnel és gyümölcsössel rendelkező termelők az

- **ASZK Folyószámlahitel**
- **MFB Agrár Forgóeszköz Hitelprogram 2020**
- **MFB TÉSZ Forgóeszköz Hitelprogram 2020**

hitelprogramokból **kamat- és költségmentesen igényelhetnek hitelt 2016. november 30-ig.** A költségmentes hitel **hektáronként 500 000 forint összegben vehető igénybe.**

A településlistát bővítettük és **már 908 település tekintetében lehet igényelni a nulla százalékos hitelt.**

A tejhasznú tehéntartással, illetve sertéstartással foglalkozó gazdálkodók az ASZK Folyószámlahitel hitelprogramból kamat- és költségmentesen igényelhetnek hitelt 2016. december 31-ig. A költségmentes hitel **állategységenként 500 000 forint, de vállalkozásonként legfeljebb 50 millió forint összegben vehető igénybe.**

Munkahelyvédelmi Akció kiterjesztése

A Munkahelyvédelmi Akció keretében **jelenleg is már igénybe vehető kedvezmények** pl.

- szakképzettséget nem igénylő, Foglalkozások Egységes Osztályozási Rendszerének (FEOR) 9 főcsoport alá tartozó (pl. mezőgazdasági segédmunkás/napszámos) munkakörben foglalkoztatott munkavállaló után
- 25 éves és az alatti, valamint 55 éves és a feletti foglalkoztatott munkavállaló után

Kiterjesztése: a **25 év feletti** és **55 év alatti** mezőgazdasági munkakörben foglalkoztatott dolgozókra

Érintett munkakörök:

- FEOR 6 főcsoport 61 pontja alá tartozó munkakörök (Mezőgazdasági foglalkozások: pl. állattartó, állatgondozó, állattenyésztő, fejő, tehenész, szőlőmunkás, zöldségtermesztő)
- FEOR 7 főcsoport 7333 pontja alá tartozó munkakörök (Mezőgazdasági és ipari gép karbantartója, javítója: pl. rakodógép-, szállítószalag-szerelő)
- FEOR 8 főcsoport 8421 pontja alá tartozó munkakörök (Mezőgazdasági, erdőgazdasági, növényvédő gép kezelője: pl. fejő- és tejkezelőgép kezelője, mezőgazdasági arató-cséplő gép vezetője, önjáró betakarítógép kezelője, traktorvezető)

Fenti munkakörre a **munkáltatók a 27%-os mértékű szociális hozzájárulási adóból 14,5 százalékpontnyi kedvezményt vehetnek igénybe** a bruttó munkabér, de legfeljebb 100 ezer Ft után. (legfeljebb 174 ezer Ft/fő/év)

Az intézkedés éves szinten mintegy **6 milliárd Ft-ot** hagy az agrárágazatban és havonta 30-35 ezer munkavállalót érint.

Hatálybalépés: 2015. július 1.

Globális kihívások

2020-ra kitűzött fontosabb célok

- **A növénytermesztés és az állattenyésztés arányának** további javítása az állattenyésztés javára
- Biztosítottá váljon az **élelmiszerfogyasztáson belül a hazai termékek tartósan 80% feletti** részarányának megtartása
- **Exportteljesítmény évi 10 milliárd euróra történő növelése**, 80%-ra növelve a feldolgozott termékek arányát
- Az agrárgazdaságban és a kapcsolódó ágazatokban a **foglalkoztatottak számának emelése**
- **Mezőgazdasági öntözött területek növelése**

A 2021-2027 közötti KAP tervezésnél a következő célokat kívánjuk érvényesíteni

- Egy erős kétpilléres KAP fenntartása a pillérek közötti átcsoportosíthatóság rugalmasságával
- Rendkívül fontos az **első pillér (közvetlen kifizetések) megőrzése!** E nélkül a legtöbb vállalkozás veszteséges lenne
- Törekedni fogunk a brit kilépés után is a 2014-2020-as MFF-ben az EMGA-ban és az EMVA-ban kapott összegek megőrzésére, amelyek együttesen folyó áron 12,39 Mrd euró a 7 évre. A brit kilépés miatt ez kétségesnek látszik
- A teljes KAP költségvetésben képviselt részarányunk megtartása (jelenleg ez 3,19%)
- Meg kell őrizni a jelenlegi MFF-ben a Magyarországnak juttatott teljes költségvetési keretben a KAP részarányát, amely 36,1 %

Köszönöm a megtisztelő figyelmet!

